

Bruselj, 25.2.2014
COM(2014) 99 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU
o izvajanju Direktive 2009/31/ES o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju Direktive 2009/31/ES o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida

1. UVOD

Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006¹ (tako imenovana direktiva o zajemanju in shranjevanju ogljikovega dioksida, v nadaljnjem besedilu: direktiva CSS) je bila sprejeta 23. aprila 2009 skupaj z drugimi deli energetske-podnebnega paketa iz leta 2009². Direktiva CCS vzpostavlja pravni okvir za okoljsko varno geološko shranjevanje ogljikovega dioksida (CO₂) za ublažitev podnebnih sprememb. Cilj direktive CCS je zagotoviti, da ni znatnega tveganja za uhajanje CO₂ in tveganja za okolje in zdravje ljudi in preprečiti negativne učinke na varnost transportnega omrežja ali območja shranjevanja. Direktiva določa zahteve, ki se nanašajo na celotno življenjsko dobo območja shranjevanja. Vsebuje tudi določbe o sestavnih delih CCS, povezanih z zajemanjem in transportom, čeprav ta področja v glavnem pokriva obstoječa okoljska zakonodaja EU, kot je direktiva o presoji vplivov na okolje³ ali direktiva o industrijskih emisijah⁴, v povezavi s spremembami iz direktive CSS. Prek členov 31 do 37 je spremenjenih sedem delov okoljske zakonodaje EU, med drugim tudi zato, da se odstranijo pravne ovire za geološko shranjevanje CO₂.

Člen 27(1) direktive CCS zahteva, da države članice Komisiji predložijo poročilo o izvajanju direktive, sestavljeno na podlagi vprašalnika, ki ga je sprejela Komisija⁵. Poročila držav članic, ki so bila Komisiji dostavljena med julijem 2011 in aprilom 2013, so se upoštevala pri tem prvem poročilu Komisije o izvajanju direktive CCS, kot to zahteva člen 38(1) direktive.

Širša politična vprašanja glede te teme, kot so različne možnosti za spodbudo predstavitve in hitre uvedbe CCS, so obravnavana v Posvetovalnem sporočilu o prihodnosti zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida v Evropi⁶, dodatno pa se z njimi ukvarja Poročilo Evropskega parlamenta o izvajanju za leto 2013: razvoj in izvajanje tehnologije zajemanja in shranjevanja CO₂ v Evropi⁷.

2. SPLOŠNI NAPREDEK PRI IZVAJANJU

Člen 39(1) direktive CCS je od držav članic zahteval, naj do 25. junija 2011 sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Do tega roka je le nekaj držav članic poročalo o celotnem ali delnem prenosu, zato je Komisija julija 2011 poslala uradni opomin 26 državam članicam, ker niso sporočile nacionalnih ukrepov. Do oktobra 2013 so vse države članice Komisijo obvestile o ukrepih za prenos. To je Komisiji omogočilo, da je do novembra 2013 zaključila 19 od 26 primerov za ugotavljanje kršitev. Večina držav članic je

¹ UL L 140, 5.6.2009, str. 114–135.

² http://ec.europa.eu/clima/policies/package/index_en.htm.

³ Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 175, 5.7.1985, str. 40–48).

⁴ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17–119).

⁵ Sklep Komisije 2011/92/EU z dne 10. februarja 2011 (UL L 37, 11.2.2011, str. 19–24).

⁶ COM(2013) 180 final, povzetek rezultatov posvetovanja je na voljo na http://ec.europa.eu/energy/coal/ccs_en.htm.

⁷ 2013/2079(INI).

zaključila prenos direktive, vendar Avstrija, Ciper, Madžarka, Irska, Švedska in Slovenija Komisije še niso obvestile o zaključenih ukrepih za prenos. Zaradi tega delnega nesporočanja je Komisija novembra 2013 na teh šest držav članic naslovila obrazložena mnenja⁸. Ena preostala članica, ki je prejela uradni opomin zaradi nesporočanja, je poslala obvestilo o ukrepih za prenos, ko se je pripravljalo to poročilo, pregled popolnosti njenega obvestila pa bo zaključen do spomladi 2014. Komisija je začela tudi preverjati, če so ukrepi, o katerih je bila obveščena in so sicer popolni, tudi vsebinsko skladni z direktivo CCS.

Države članice so izbrale različne pristope k prenosu direktive CCS. Čeprav se jih je več odločilo, da bodo samo spremenile obstoječo zakonodajo, je večina izbrala kombinacijo nove, specifične zakonodaje o geološkem shranjevanju CO₂ in sprememb obstoječe zakonodaje. Poleg podobnih pristopov pri prenosu sprememb šestih direktiv EU, ki so uvedene prek členov 31 do 35 in člena 37 direktive CCS, se podobnosti po celotni EU kažejo tudi pri spremembah obstoječe zakonodaje, saj je 17 držav članic spremenilo svojo okoljsko zakonodajo, od teh pa jih je osem spremenilo še rudarsko zakonodajo. Člen 23 direktive CCS zahteva, da vsaka država članica imenuje pristojne organe, ki so odgovorni za izvajanje obveznosti iz direktive. Nekaj držav članic se je odločilo za en sam pristojni organ, večina pa jih je odgovornosti dodelila več organom, saj se CCS prepleta z več različnimi področji upravljanja. Najbolj pogosto izbrani pristojni organi so okoljski organi (18 držav članic), sledijo pa jim institucije, odgovorne za gospodarska, energetska in rudarska področja.

Po členu 4(1) direktive CCS države članice obdržijo pravico do določitve območij, ki se lahko izberejo za območje shranjevanja, to pa vključuje pravico, da ne dovolijo shranjevanja nikjer na svojem ozemlju. Nekatere države članice so začele določati morebitna območja shranjevanja CO₂, večina pa jih še ni zaključila svojih ocen. Oceno zmogljivosti za shranjevanje CO₂ je zagotovil projekt EU GeoCapacity⁹, ki je za 21 sodelujočih držav članic teoretično zmogljivost za shranjevanje ocenil na 87 gigaton (Gt) CO₂ (69 Gt v solnih vodonosnikih globoko pod zemljo, 17 Gt v izkoriščenih poljih z ogljikovodikom in 1 Gt v nahajališčih premoga, neprimernih za rudarjenje).

Večina držav članic sicer dovoljuje geološko shranjevanje CO₂, nekatere pa so sporočile svojo odločitev, da ne bodo dovolile shranjevanja CO₂ na svojem ozemlju ali delu ozemlja zaradi geoloških značilnosti, ki so neprimerne za shranjevanje CO₂ (Finska, Luksemburg in regija glavnega mesta Bruselj v Belgiji). Nekatere druge države prav tako niso dovolile geološkega shranjevanja CO₂ (Avstrija, Estonija, Irska, Latvija, Slovenija, Švedska) ali pa so ga omejile (Češka republika¹⁰, Nemčija¹¹).

V skladu s členom 10(1) direktive CCS se morajo dati vloge za izdajo dovoljenj na voljo Komisiji, da lahko izda nezavezujoče mnenje o teh vlogah. Cilj tega je zagotoviti doslednost pri izvajanju zahtev direktive CCS po vsej EU in pomagati pri krepitvi zaupanja javnosti v CCS. Komisija je 28. februarja 2012 sprejela prvo takšno mnenje¹², in sicer po pregledu osnutka dovoljenja, ki ga je izdala Nizozemska za predvideno trajno shranitev do 8,1 Mt CO₂ v rezervoarju za shranjevanje na nizozemski kontinentalni polici.

⁸ V okviru prvega odstavka člena 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

⁹ Vangkilde-Pedersen, T. et al. 2009. FP6 EU GeoCapacity Project, Assessing European Capacity for Geological Storage of Carbon Dioxide, Storage Capacity (Projekt FP6 EU GeoCapacity, ocenjevanje evropske zmogljivosti za geološko shranjevanje ogljikovega dioksida), WP2, D16 poročilo, 166 pp, <http://www.geology.cz/geocapacity/publications>.

¹⁰ Shranjevanje CO₂ v naravnih kamninskih tvorbah v Češki republiki ne bo dovoljeno pred 1. januarjem 2020.

¹¹ Nemčija je omejila letno količino CO₂, ki se lahko shrani: 4 Mt CO₂ je skupna nacionalna količina, na enem območju shranjevanja pa se lahko shrani 1,3 Mt CO₂.

¹² C(2012) 1236

(http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/c_2012_1236_en.pdf)

Komisija preverja prenos direktive CCS in pregleduje osnutke dovoljenj za shranjevanje, poleg tega pa izvaja še druge dejavnosti za podporo doslednega izvajanja direktive CCS po vsej EU. Septembra 2009 je bila v skladu s členom 27(2) direktive CCS oblikovana skupina za izmenjavo informacij, ki jo sestavljajo strokovnjaki iz držav članic. Skupina se je do zdaj sestala sedemkrat. Marca 2011 so bili izdani štirje sklopi smernic¹³, ki zagotavljajo celosten metodološki pristop k izvajanju ključnih določb direktive CCS. Smernice so namenjene predvsem pristojnim organom in ustreznim deležnikom. Prvi sklop smernic okvirno določa okvir za obvladovanje tveganja pri življenjskem krogu shranjevanja CO₂, ostali trije pa obravnavajo vprašanja, kot so opis lastnosti širših prostorov za shranjevanje, sestava toka CO₂, nadzorni in popravni ukrepi, merila za prenos odgovornosti na pristojni organ, finančna varnost in finančni mehanizem.

3. SPECIFIČNA VPRAŠANJA IZVAJANJA V DRŽAVAH ČLANICAH

3.1. Dovoljevanje shranjevanja CO₂

V okviru člena 4(3) direktive CCS se primernost območja shranjevanja določi z opisom lastnosti in oceno morebitnih širših prostorov za shranjevanje in okoliškega območja v skladu z merili iz Priloge I k direktivi CCS. Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so to določbo izvajale predvsem tako, da so Prilogo I vključile v svojo zakonodajo.

Če države članice določijo, da je za oblikovanje podatkov, potrebnih za izbiro območij shranjevanja CO₂, potrebna raziskava, morajo zagotoviti, da se tovrstne raziskave opravijo samo z dovoljenjem za raziskovanje. Nekatere države članice zahtevajo raziskovanje samo v primerih, ko je na voljo premalo podatkov za neposredno vlogo za izdajo dovoljenja za shranjevanje, druge pa dovoljenje za raziskovanje zahtevajo v vsakem primeru. Kar zadeva omejitve količine raziskovanih območij, jo nekatere države članice (npr. Portugalska) omejijo neposredno, druge (npr. Bolgarija in Madžarska) pa omejijo le ozemlje na površju, kar posredno določi največji dovoljen obseg raziskovanja. Več držav članic (npr. Češka republika, Španija, Francija, Italija, Poljska in Združeno kraljestvo) je že izdalo dovoljenja za raziskovanje ali pa so v postopku izdaje teh dovoljenj.

Člen 6 direktive CCS zahteva, da nobeno območje shranjevanja ne obratuje brez dovoljenja za shranjevanje. Členi 7 do 11 določajo podrobnosti glede vlog za dovoljenja za shranjevanje, pogojev in vsebine, pa tudi morebitnih sprememb, pregledov, posodobitev in odvzema dovoljenja za shranjevanje. Določbe za prenos za te člene so v zakonodajah večine držav članic zelo podobne. To bi moralo skupaj s pregledi osnutkov dovoljenj za shranjevanje, ki jih v skladu s členom 10(1)¹⁴ izvaja Komisija, povzročiti dosledno izvajanje določb, povezanih z dovoljenji, po vsej EU.

3.2. Obveznosti v zvezi z upravljanjem območja shranjevanja

Člen 12 direktive CCS podrobno navaja merila in postopke za odobritev tokov CO₂. Predpisi za prenos večine držav članic vključujejo splošno zahtevo, da mora biti tok sestavljen pretežno iz CO₂ in da se mu ne smejo dodajati odpadki, namenjeni odstranjevanju, nekaj držav članic pa ima predpisane posebne omejitve za sestavne dele toka CO₂. Več držav članic, ki omejuje shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, še ni sporočilo določb za prenos za člen 12, večina držav članic pa je sporočila določbe, ki zagotavljajo, da upravljavec shranjevanja lahko sprejme in vbrizga tokove CO₂ le, če sta bili opravljeni analiza sestave tokov in ocena

¹³ http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/documentation_en.htm.

¹⁴ Za podrobnosti o pregledu prvih osnutkov dovoljenj za shranjevanje v EU, ki ga izvaja Komisija, glej poglavje 2.

tveganja, rezultati pa so bili pozitivni. V povezavi s postopki za nadzor upoštevanja teh zahtev nekatere države članice zahtevajo, da upravljavci redno (npr. vsaj enkrat na mesec v Estoniji in vsaj vsakih šest mesecev v Nemčiji) poročajo o sestavi tokov CO₂.

Določbe za nadzor (člen 13) določajo, da morajo upravljavci po načrtu nadzora nadzirati naprave za vbrizgavanje, širše prostore za shranjevanje in, kjer je primerno, tudi okolico. Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, zahtevajo, da se načrt nadzora predloži v odobritev pristojnemu organu kot del vloge za dovoljenje za shranjevanje. Večina držav članic je v svojo nacionalno zakonodajo vključila zahteve, da mora biti načrt nadzora v skladu s Prilogo II k direktivi CCS in zahtevami za poročanje¹⁵ v okviru direktive o sistemu Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov¹⁶. Luksemburg na primer zahteva, da se rezultati nadzora primerjajo z obnašanjem, predvidenim v dinamični simulaciji 3-D obnašanja prostornine, tlaka in zasičenosti.

V večini držav članic morajo upravljavci v skladu s členom 14 direktive CCS poročati pristojnim organom vsaj enkrat na leto. Mnogo držav članic zahteva, da so poročanja bolj pogosta, če pristojni organ zahteva poročila.

V členu 15 se predlaga sistem rednih in izrednih pregledov vseh širših prostorov za shranjevanje, pri čemer bodo rezultati dostopni javnosti. Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so izvedle določbo za izvajanje rednih pregledov najmanj enkrat letno do obdobja treh let po zaprtju. Nemčija ima glede pregledov strožje zahteve, saj se morajo tam redni pregledi izvajati enkrat letno tudi po zaprtju območja.

Člen 16 direktive CCS določa, da morajo v primeru uhajanj ali večjih nepravilnosti države članice zagotoviti, da upravljavec takoj obvesti pristojne organe in sprejme potrebne popravne ukrepe. Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so zagotovile, da se mora načrt popravnih ukrepov predložiti v odobritev pristojnemu organu kot del vloge za dovoljenje za shranjevanje. Za primer, ko upravljavec ne uspe izvesti popravnih ukrepov, je nekaj držav članic določilo specifične dodatne zahteve, kot so denarne kazni ali odvzem dovoljenja.

3.3. Zaprtje in obveznosti po zaprtju

Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so izvedle člen 17, ki določa, da je upravljavec po zaprtju območja shranjevanja še naprej odgovoren za nadzor, poročanje in popravne ukrepe ter za vse obveznosti v zvezi s prenosom emisijskih kuponov v primeru uhajanja, vse dokler se odgovornost za območje shranjevanja ne prenese na pristojni organ. Načrt za to obdobje po zaprtju mora biti oblikovan v skladu s Prilogo II k direktivi CCS, v kateri so navedene zahteve nadzora.

Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so izvedle tudi člen 18, ki navaja, da se odgovornost za območje shranjevanja prenese na pristojni organ le, če upravljavec izpolnjuje določene pogoje. Ti pogoji vključujejo razpoložljivost finančnega prispevka za kritje stroškov obveznosti po prenosu in predložitev poročila, ki dokazuje, da bo shranjeni CO₂ v celoti in trajno zadržan. Zakonodaje večine držav članic zahtevajo, da najkrajše obdobje med zaprtjem območja in prenosom odgovornosti znaša vsaj 20 let, razen če se pristojni organ že prej prepriča, da bo shranjeni CO₂ v celoti in trajno zadržan. Nekaj

¹⁵ Odločba Komisije 2007/589/ES z dne 18. julija 2007 o določitvi smernic za spremljanje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov, ki jo je nedavno nadomestila Uredba Komisije (EU) št. 601/2012 z dne 21. junija 2012 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih (UL L 181, 12.7.2012, str. 30–104).

¹⁶ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32–46).

držav članic se je odločilo za daljša privzeta obdobja, in sicer 30 ali 40 let, ostale pa se odločajo na podlagi posameznih primerov.

3.4. Finančne garancije

Direktiva CCS zagotavlja dva finančna mehanizma, in sicer finančno varnost za obdobje do prenosa odgovornosti in finančni prispevek za obdobje po prenosu odgovornosti.

Člen 19 direktive CCS zahteva, da morebitni upravljavci zagotovijo finančno varnost, da se zagotovi izpolnitev vseh obveznosti iz dovoljenja za shranjevanje tako za obdobje obratovanja kot za obdobje zapiranja in po zaprtju, vključno z obveznostmi v zvezi s prenosom emisijskih kuponov v primeru uhajanja. Namen finančne varnosti je zagotoviti, da se stroški izpolnjevanja teh obveznosti (kot je nadzor ali ukrepi v primeru uhajanja) lahko pokrijejo, če jih upravljavec ne more. Veljavnost in razpoložljivost tega finančnega jamstva se zagotovi pred začetkom vbrizgavanja, upravljavec pa ju predstavi kot del vloge za dovoljenje za shranjevanje. Mnogo držav članic v zakonodaji le navaja zahteve iz člena 19, nekatere pa so sprejele dodatne zahteve in določile smernice o specifičnih instrumentih in izračunih finančne varnosti. Npr. Madžarska je na podlagi zakona o rudarstvu iz leta 1993 za finančno varnost določila najmanjši znesek 200 milijonov HUF (okoli 671 000 EUR)¹⁷. Nekatere države članice v zvezi z morebitnimi finančnimi instrumenti za finančno varnost predlagajo tudi ustrezno zavarovalno kritje, depozitni bančni račun, bančno jamstvo ali jamstvo matične družbe. Te instrumente predlaga tudi četrti sklop smernic¹⁸.

Člen 20 direktive CCS zahteva, da upravljavec pristojnemu organu da na voljo finančni prispevek, preden je izveden prenos odgovornosti, da se pokrijejo stroški po prenosu. Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so zagotovile, da bo znesek prispevka upošteval merila iz Priloge I k direktivi CCS in zgodovino shranjevanja CO₂ na določenem območju ter bo kril vsaj pričakovane stroške nadzora za obdobje 30 let. Nekatere države članice so za finančni prispevek določile dodatne zahteve. Npr. Nemčija zahteva, da upravljavec v vsakem letu obratovanja prihrani 3 % zneska, ki ga je prek shranjevanja CO₂ prihranil imetnik pravic do emisij. Ta znesek se bo hranil na obrestnem depozitnem računu pri pristojnem organu in se bo izravnal s finančno varnostjo pred prenosom odgovornosti. Še en primer je Češka republika, kjer mora znesek finančnega prispevka upoštevati pričakovane stroške nadzora za obdobje vsaj 50 let po prenosu odgovornosti.

3.5. Spremembe šestih direktiv in čezmejna vprašanja

Da bi se zagotovila visoka raven zaščite okolja in zdravja ljudi pred tveganji, ki jih prinaša geološko shranjevanje CO₂, je direktiva CCS spremenila šest obstoječih direktiv EU.

Vse države članice, ki so Komisijo obvestile o svojih ukrepih za prenos, so poročale o izvajanju člena 31, člena 35 in člena 37 direktive CCS, ki so posamezno uvedli:

- spremembe Priloge I in Priloge II k direktivi o presoji vplivov na okolje, da se sedaj nanašata na območja shranjevanja, pa tudi na zajemanje in transport tokov CO₂ za namene geološkega shranjevanja,
- izvzetje CO₂, ki je zajet in transportiran za namene geološkega shranjevanja, iz instrumentov, ki so povezani z okvirno direktivo o odpadkih¹⁹,

¹⁷ Ta znesek se je pretvoril v EUR v skladu z referenčnim menjalnim tečajem za euro Evropske centralne banke z dne 22. novembra 2013. <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>.

¹⁸ http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/gd4_en.pdf.

¹⁹ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3–30), vključno z Direktivo 2006/12/ES o odpadkih.

- spremembo Priloge I k direktivi o industrijskih emisijah, da sedaj vključuje zajemanje tokov CO₂ za namene geološkega shranjevanja kot eno od dejavnosti, za katere velja navedena direktiva.

Vse države članice, ki so Komisijo obvestile o svojih ukrepih za prenos, so poročale tudi o izvajanju člena 33 direktive CCS, ki spreminja direktivo o velikih kurilnih napravah²⁰. Ta člen navaja, da morajo države članice zagotoviti, da upravljavci vseh kurilnih naprav z nominalno električno močjo 300 MW ali več ocenijo tehnične in ekonomske pogoje, ki so potrebni za prihodnje izvajanje zajemanja in shranjevanja ogljika. Kjer so rezultati ocene pozitivni, se na območju naprave nameni primeren prostor za opremo, potrebno za zajemanje in stiskanje CO₂. V Združenem kraljestvu so izdali dodatne smernice, ki preprečujejo odobritev novih kurilnih naprav z zmogljivostjo za proizvodnjo električne energije 300 MW ali več, razen če se lahko dokaže, da dosegajo merila iz člena 33. Smernice nudijo tudi nasvete glede podatkov, ki bi jih vložniki morali predložiti, da se to dokaže.

Več držav članic (npr. Nemčija, Francija, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovenija in Združeno kraljestvo) je poročalo o praktični uporabi te spremembe direktive o velikih kurilnih napravah po 25. juniju 2009. V Mannheimu v Nemčiji se je na primer na območju naprave velike kurilne naprave rezervirala površina 6000 m², odobrena 27. julija 2009, da se tam dovoli naknadna vgradnja naprav za zajemanje CO₂.

Člen 32 direktive CCS spreminja okvirno direktivo o vodah²¹, da se dovoli vbrizgavanje CO₂ v solne zbiralnike, člen 34 pa Prilogo III k direktivi o okoljski odgovornosti²², da sedaj vključuje obratovanje območij shranjevanja CO₂. Ta člena prenesejo tiste države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju.

Mnogo držav članic je sprejelo posebne zakonske določbe, ki se nanašajo na čezmejni transport CO₂ in čezmejna območja shranjevanja ali širše prostore, le nekaj pa jih ima določene izkušnje, povezane z čezmejnim zajemanjem in shranjevanjem ogljikovega dioksida. Primer takšnega čezmejnega sodelovanja je delovna skupina za porečje Severnega morja, pri kateri so javni in zasebni organi iz Nemčije, Nizozemske in Združenega kraljestva razvili skupna načela za upravljanje in reguliranje transporta, vbrizgavanja in trajnega shranjevanja CO₂ pod morskim dnom Severnega morja²³.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

Ocene v okviru načrta EU za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050²⁴ in energetskega načrta za leto 2050²⁵ vidijo CCS, če je na voljo za prodajo, kot pomembno tehnologijo, ki prispeva k prehodu na energetski sistem z nizkimi

²⁰ Direktiva 2001/80/ES o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav (UL L 309, 27.11.2001, str. 1–21), ki jo bo razveljavila navedena direktiva o industrijskih emisijah z začetkom veljavnosti od 1. januarja 2016.

²¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1–73).

²² Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56–75).

²³ „Storing CO₂ under the North Sea Basin: A key solution for combating climate change“ (2007) (Shranjevanje CO₂ pod porečjem Severnega morja: glavna rešitev za spopadanje s podnebnimi spremembami (2007)) na <http://www.globalccsinstitute.com/category/organisation/north-sea-basin-task-force> in „One North Sea: A study into North Sea cross-border CO₂ transport and storage“ (2010) (Eno Severno morje: študija čezmejnega transporta in shranjevanja CO₂ (2010)) na <http://www.npd.no/no/Publikasjoner/Rapporter/Samarbeider-om-CO2-lager/>.

²⁴ COM(2011) 112 final.

²⁵ COM(2011) 885 final.

emisijami ogljika v EU. Primerno in dosledno izvajanje regulativnih okvirov CCS po vsej Evropi, zlasti v zvezi z izbiranjem, upravljanjem, zaprtjem in obdobjem po zaprtju območij shranjevanja in oceno za naknadno vgradnjo velikih kurilnih napravah za zajemanje CO₂, je izjemno pomembno, tudi za to, da se podpreta prikaz in posledična uveljavitev CCS na okoljsko varen način ter poveča zaupanje javnosti v to tehnologijo.

Poročilo kaže, da so vse države članice Komisijo do zdaj že obvestile o ukrepih za prenos. V zvezi s tem je večina držav članic izbrala kombinacijo nove, posebne zakonodaje o geološkem shranjevanju CO₂ in sprememb obstoječe zakonodaje. Večina držav članic je odgovornosti razdelila več pristojnim organom. Ocena morebitnih območij shranjevanja CO₂ še traja, pri čemer več držav članic izdaja dovoljenja za raziskovanje, Komisija pa pregleduje en predložen osnutek dovoljenja za shranjevanje. Države članice, ki dovoljujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so poročale o izvajanju določb za nadzor, poročanje in preglede, uhajanja ali večje nepravilnosti, zaprtje in obveznosti po zaprtju, pa tudi za dva finančna mehanizma, ki ju je uvedla direktiva CCS. Kar zadeva države članice, ki omejujejo ali prepovedujejo shranjevanje CO₂ na svojem ozemlju, so nekatere prenesle le tiste določbe direktive, ki obravnavajo vidike zajemanja in transporta v CCS, druge pa so prenesle vse določbe direktive, vključno s členi, ki so povezani s shranjevanjem.

Komisija poudarja pomembnost doslednega izvajanja direktive CCS po vsej EU. Zato nadaljuje z obravnavanjem primerov za ugotavljanje kršitev za delno nesporočanje ukrepov za prenos in preverja, ali so ukrepi, o katerih je bila obveščena, vsebinsko skladni z direktivo CCS. Podatki, pridobljeni za to poročilo, bodo skupaj s splošno izkušnjo s CCS, tehničnim napredkom in najnovejšim znanstvenim znanjem oblikovali osnovo za pripravo naslednjega poročila Komisije, ki bo zlasti ocenil vidike CCS, navedene v členu 38(2) direktive. Poročilo tega pregleda se pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. marca 2015.